

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 218/06-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 7. júla 2006 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. R. Š., J., zastúpeného advokátom Mgr. R. U., Z., ktorou namieta porušenie svojho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom sp. zn. 13 C 212/04 z 12. októbra 2005 a rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 15 Co 16/06 z 15. februára 2006, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. R. Š. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 23. mája 2006 doručená sťažnosť Ing. R. Š. (ďalej len „sťažovateľ“) vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom (ďalej len

„okresný súd“) sp. zn. 13 C 212/04 z 12. októbra 2005 a rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 15 Co 16/06 z 15. februára 2006.

Sťažovateľ vo vzťahu k namietanému rozsudku okresného súdu (v sťažnosti označený ako „*porušovateľ 1*“) sp. zn. 13 C 212/04 z 12. októbra 2005 argumentoval okrem iného tým, že okresný súd pri svojom rozhodovaní jednak dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, avšak predovšetkým vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia veci. Zároveň sťažovateľ považuje uvedený rozsudok za nepreskúmateľný pre nezrozumiteľnosť a pre nedostatok dôvodov.

Sťažovateľ odmieta názor okresného súdu, že neunesol dôkazné bremeno a nepreukázal nesprávny úradný postup odporcu (Slovenskej republiky zastúpenej Ministerstvom hospodárstva Slovenskej republiky) a nesúhlasil ani s jeho zisteniami, ktoré vyvodil z vykonaných dôkazných prostriedkov. Podľa sťažovateľa sú konštrukcie, ku ktorým dospel okresný súd, absurdné, v spojitosti s čím tvrdí, že *„... spochybnil vyjadrenie samotného odporcu, že predmetom dražby bola i nehnuteľnosť a toto vôbec nevzal pri rozhodovaní do úvahy“*.

Ako nepochopiteľný a účelový sa sťažovateľovi javí aj výklad odôvodnenia rozsudku krajského súdu sp. zn. 13 Co 1824/2001 z 22. januára 2002, na závery ktorého sa okresný súd v odôvodnení napadnutého rozsudku taktiež odvoláva.

Ďalej sťažovateľ upriamuje pozornosť na ďalšie dôkazy, ktoré boli prílohou jeho písomného podania z 27. júla 2005, a ktorými sa okresný súd podľa neho vôbec nezaoberal. Z uvedeného podania a k nemu pripojených dôkazov mali pritom vyplynúť *«... rozdiely v prípadoch, keď predmetom dražby bola nehnuteľnosť a v prípadoch keď sa dražilo tzv. „do nájmu“*. Napriek tomu tieto dôkazy porušovateľ 1 vôbec nevzal do úvahy a bez opretia sa o čo i len jeden listinný dôkaz zaujal nesprávny právny názor. Za nezmyselný sťažovateľ považuje taktiež názor porušovateľa 1 podľa ktorého z priloženej zápisnice o dražbe č. 13, ako aj z potvrdenia o predaji prevádzkovej jednotky už v pôvodnom konaní bolo zjavné, že stavby (ani pozemok) v danom prípade netvorili súčasť vydraženej prevádzkovej jednotky».

Citujúc z uvedených písomných dôkazov vyjadruje sťažovateľ názor, že z nich vyplývajú opačné závery, než k akým dospel okresný súd.

Z týchto dôvodov je „... podľa názoru sťažovateľa zrejme, že odporca pri realizácii predmetnej dražby porušil viaceré ustanovenia zákona č. 427/1990 Zb. (podrobne uvedené v našich vyjadreniach v rámci jednotlivých pojednávaní) a to predovšetkým tým, že vôľou odporcu bolo dražiť taký predmet dražby, ktorý v súlade s vtedy platným právom dražiť nemohol a nemal! Spôsobil tým škodu, ktorú sťažovateľ uplatňoval v predmetnom konaní“.

V ďalšej časti sťažnosti sťažovateľ uvádza, v čom vidí porušenie jeho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy rozsudkom krajského súdu sp. zn. 15 Co 16/06 z 15. februára 2006, ktorým bol na základe jeho odvolania potvrdený označený rozsudok okresného súdu ako vecne správny. Dôvodnosť jeho sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy potvrdzuje podľa jeho názoru aj judikatúra ústavného súdu, v nadväznosti na čo cituje z jeho nálezu sp. zn. IV. ÚS 1/02 z 26. septembra 2002.

Sťažovateľ na základe uvedených skutočností navrhol, aby ústavný súd po predbežnom prerokovaní jeho sťažnosti a jej prijatí na ďalšie konanie rozhodol týmto nálezom:

„1. Rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom, č. k. 13 C 212/04-106 z 12. 10. 2005 bolo porušené základné právo Ing. R. Š. (...), trvale bytom J., na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.

2. Rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici, č. k. 15 Co/16/06 z 15. 02. 2006 bolo porušené základné právo Ing. R. Š. (...), trvale bytom J., na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.

3. Rozsudok Okresného súdu Žiar nad Hronom, č. k. 13 C 212/04-106 z 12. 10. 2005 sa zrušuje a vec vracia Okresnému súdu Žiar nad Hronom na ďalšie konanie.

4. Rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici, č. k. 15 Co/16/06 z 15. 02. 2006 sa zrušuje a vec vracia Krajskému súdu v Banskej Bystrici na ďalšie konanie.“

II.

Ústavný súd je podľa čl. 127 ods. 1 ústavy oprávnený konať o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ktorými namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd upravených v ústave, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv alebo slobôd nerozhoduje iný súd. Podmienky konania ústavného súdu o sťažnostiach, ako aj ich predpísané náležitosti sú upravené v zákone Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“), pričom nesplnenie niektorej z nich má za následok odmietnutie sťažnosti už pri jej predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde. Ústavný súd preto predbežne prerokoval sťažnosť sťažovateľa podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde, pričom zisťoval, či neexistujú dôvody na jej odmietnutie podľa § 25 ods. 2 tohto zákona.

1. Predmetnou sťažnosťou sťažovateľ okrem iného napadol rozsudok okresného súdu sp. zn. 13 C 212/04 z 12. októbra 2005, ktorým bol zamietnutý jeho návrh na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom podľa v súčasnosti už zrušeného zákona č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom.

Vzhľadom na princíp subsidiarity, ktorý vyplýva z citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy, ústavný súd nemá právomoc preskúmavať označený prvostupňový rozsudok, pretože o odvolaní proti nemu rozhodoval krajský súd ako súd odvolací, ktorý rozsudkom sp. zn. 15 Co 16/06 z 15. februára 2006 odvolaním napadnutý prvostupňový rozsudok potvrdil. Z tohto dôvodu bolo potrebné sťažnosť v tejto časti odmietnuť pre nedostatok právomoci ústavného súdu.

2. Zo stabilizovanej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, ak namietaným postupom orgánu štátu vôbec nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným

rozhodnutím (postupom) orgánu štátu a základným právom, porušenie ktorého sa namietalo. Za zjavne neopodstatnenú je preto možné považovať sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (napr. II. ÚS 70/00, IV. ÚS 66/02).

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý má právo domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde.

Právo na prístup k súdnej ochrane nemá absolútnu povahu. Účelom čl. 46 ods. 1 ústavy je zaručiť každému prístup k súdnej ochrane a k súdu ako k orgánu verejnej moci, ktorý vykonáva súdnu moc podľa čl. 142 ústavy. Právo zaručené čl. 46 ods. 1 ústavy umožňuje každému, aby sa po splnení predpokladov ustanovených zákonom stal účastníkom súdneho konania. Ak fyzická osoba (alebo právnická osoba) splní predpoklady ustanovené zákonom, súd jej musí umožniť stať sa účastníkom konania so všetkými procesnými oprávneniami, ale aj povinnosťami, ktoré z tohto postavenia vyplývajú. Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu (napr. II. ÚS 251/03) právo na súdnu ochranu sa však nestotožňuje s procesným úspechom.

Ústavný súd je v súlade so svojou všeobecnou právomocou vyjadrenou v čl. 124 ústavy súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Táto právomoc spolu s právomocou podľa čl. 127 ods. 1 ústavy umožňuje preskúmať aj napadnuté rozhodnutie krajského súdu, avšak len z hľadiska, či je alebo nie je v súlade s ústavnoprocenými zásadami upravenými v ústave. Ústavnému súdu neprislúcha výklad iných než ústavných zákonov, napríklad ustanovení Občianskeho zákonníka, Exekučného poriadku a Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“). Ústavný súd musí preskúmať len to, či sa tieto zákony nevyložili spôsobom, ktorý je svojvoľný (arbitrárny) alebo ústavne neudržateľný pre zjavné pochybenia a omyly v posudzovaní obsahu takýchto právnych úprav.

Ústavný súd vo vzťahu k namietanému porušeniu základných práv sťažovateľa preskúmal, či postup krajského súdu nebol svojvoľný a či mal oporu v zákone.

Zo sťažnosti a k nej pripojených príloh vyplýva, že namietané rozhodnutie krajského súdu sp. zn. 15 Co 16/06 z 15. februára 2006 bolo vydané v konaní o odvolaní sťažovateľa proti rozsudku okresného súdu sp. zn. 13 C 212/04 z 12. októbra 2005, ktorým tento súd zamietol návrh sťažovateľa na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom.

Krajský súd ako súd odvolací v zmysle § 214 ods. 1 OSP po preskúmaní veci v celom rozsahu podľa § 212 ods. 1 OSP napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil ako vecne správny podľa § 219 OSP, keď po vyhodnotení právnej situácie konštatoval, že:

„V konaní pôvodná navrhovateľka R. F. (ktorá neskôr svoju pohľadávku postúpila terajšiemu navrhovateľovi) tvrdila, že v dôsledku nesprávneho postupu pri dražbe nehnuteľností jej bola spôsobená škoda, pretože za vydražené nehnuteľnosti zaplatila sumu 499.411,68 Sk a dražba bola neskôr v konaní pred okresným súdom zrušená.

Okresný súd vychádzal pri rozhodovaní z dostatočne zisteného skutkového stavu veci a vec správne aj právne posúdil. Zo skutkových záverov okresný súd vyvodil správne právne závery.

V konaní nebolo sporným, že 14. 04. 1991 vydražila R. F. prevádzkovú jednotku – (...) o celkovej výmere 113 m² nachádzajúcu sa na prízemí domu č. 404 na pozemku parc. č. 651 (...) v Ž. Na základe vykonanej dražby došlo k zápisu vlastníckeho práva v katastri nehnuteľností pre kat. úz. Ž. na LV č. 1170 v jej prospech v celosti, a to predajni (...) na uvedenej adrese, t. j. k vyššie uvedenej prevádzkovej jednotke. Dňa 27. 01. 1993 menovaná previedla svoje spoluvlastnícke podiely k uvedenej prevádzkovej jednotke v 2/3 na Ing. R. Š. a dňa 03. 05. 1994 vo výške 1/3 na P. H. V konaní vedenom na Okresnom súde v Žiari nad Hronom pod sp. zn. č. 7 C 27/01 v spojení s rozhodnutím Krajského súdu v Banskej Bystrici, č. k. 13 Co 1824/01, zo dňa 22. 01. 2002 však bolo rozhodnuté, že na základe potvrdenia o predaji prevádzkovej jednotky zo dňa 14. 04. 1991 nemožno vykonať zápis do listu vlastníctva č. 1170 pre kat. úz. Ž. v prospech vydražiteľky, a zároveň, že kúpna zmluva uzavretá medzi ňou a Ing. R. Š. ako aj medzi ňou a P. H. sú neplatné. Po dovolaní Ing. R. Š. a P. H. Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudkom vydanom v konaní pod sp. zn. 1 Cdo 5/02 zo dňa 25. 06. 2002 rozhodol, že dovolanie odporcov 2) a 3) proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 22. 01. 2002 zamietá. Toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 01. 08. 2002. Tak v rozsudku Krajského súdu v

Banskej Bystrici, ako aj v rozsudku Najvyššieho súdu SR bolo preukázané, že v danom prípade predmetom dražby bola prevádzková jednotka, ktorá nebola vecou v zmysle § 118 Občianskeho zákonníka, a teda vydražiteľka, t. j. R. F. nenadobudla do vlastníctva nebytový priestor - stavbu ako súčasť prevádzkovej jednotky. Z toho dôvodu teda nemohla platne previesť kúpnymi zmluvami predmetné nehnuteľnosti na odporcu 2) a 3), keďže verejnou dražbou nadobudla len prevádzkovú jednotku a nie je nehnuteľnosť, v ktorej sa táto nachádzala. Tento rozsudok je záväzný nielen pre účastníkov konania, ale aj pre súd.

Keďže predmetom dražby nebola nehnuteľnosť, R. F. nemohla vzniknúť škoda v dôsledku tej skutočnosti, že za nehnuteľnosti zaplatila kúpnu cenu v dražbe vo vyššie uvedenej výške. Menovanej škoda nevznikla ani z toho dôvodu, že za prevod týchto nehnuteľností obdržala od terajšieho navrhovateľa a od P. H. kúpnu cenu, ktorú menovaní od nej nepožadovali vrátiť. V tomto konaní Ing. R. Š. sa nedomáhal náhrady škody, ktorá jemu osobne vznikla v dôsledku nesprávneho úradného postupu, ale škody, ktorá vznikla nesprávnym úradným postupom R. F., ktorá mu jej pohľadávku postúpila.

Keďže krajský súd si v celom rozsahu osvojil právny názor okresného súdu, rozsudok aj v časti o náhrade trov konania v celom rozsahu ako vecne správny potvrdil.“

Krajský súd svoje rozhodnutie riadne odôvodnil. V tomto rozhodnutí sú uvedené skutkové okolnosti sporu, odôvodnené závery týkajúce sa právneho posúdenia sporu, ako aj rozhodnutie o trovách odvolacieho konania.

Z napadnutého rozhodnutia krajského súdu s prihliadnutím k obsahu rozhodnutia súdu prvého stupňa je pritom podľa názoru ústavného súdu zjavné, že tento sa zaoberal námietkami sťažovateľa. Z jeho záverov nevyplýva jednostrannosť alebo taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich podstaty a zmyslu. Ústavný súd vzhľadom na uvedené skutočnosti na rozdiel od sťažovateľa nezistil, že by závery krajského súdu v predmetnej veci bolo možné kvalifikovať ako zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak nezlučiteľné so sťažovateľom označenými článkami ústavy.

Ústavný súd je oprávnený a povinný posúdiť neústavnosť konania, resp. rozhodovania všeobecných súdov, t. j. či v konaní pred nimi nedošlo k porušeniu ústavnoprávnych princípov konania (čl. 46 až 50 ústavy). Táto právomoc ústavného súdu však nie je spojená so vznikom oprávnenia a povinnosti hodnotiť názory všeobecných súdov, ku ktorým tieto dospeli na základe výkladu a uplatňovania zákonov, ak tento výklad a použitie zákonov neporušujú uvedené ústavnoprosesné princípy (II. ÚS 54/02). Reálne uplatnenie a garantovanie základného práva na súdnu ochranu nielen neznamena právo na úspech v konaní, ale ani nárok na to, aby všeobecné súdy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorý predkladá účastník konania. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takéhoto výkladu a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (mutatis mutandis I. ÚS 13/00, I. ÚS 17/01, II. ÚS 22/05).

Ústavný súd dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie krajského súdu neobsahuje také skutočnosti, ktoré by naznačovali možnosť porušenia základného práva sťažovateľa na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, alebo ktoré by svedčili o porušení ústavnoprosesných princípov (čl. 46 až 50 ústavy). Právo na súdnu ochranu nemôže byť porušené tým, že všeobecný súd vysloví svoj právny názor, na jeho základe rozhodne a svoje rozhodnutie riadne odôvodní.

Sťažovateľ namieta porušenie základného práva na súdnu ochranu takým rozhodnutím krajského súdu, ktorý zjavne nie je v príčinnej súvislosti so žiadnym porušovaním jeho označeného základného práva. Sťažovateľ bol v predmetnom spore žalobcom, krajský súd v jeho veci na základe jeho odvolania konal a rozhodol, svoje rozhodnutie náležite odôvodnil na základe vlastných myšlienkových postupov a hodnotení, ktoré ústavný súd nie je oprávnený ani povinný nahrádzať.

Ústavný súd v tejto súvislosti pripomína, že nie je a ani nemôže byť ďalšou opravnou inštanciou v systéme všeobecného súdnictva. Preto nemôže nahrádzať postupy a rozhodnutia všeobecných súdov spôsobom, akým to požaduje sťažovateľ, a tak preberať na seba ústavnú zodpovednosť všeobecných súdov za ochranu zákonnosti podľa § 1 OSP,

ak sa táto ochrana poskytla bez porušenia ústavnoprocených princípov ustanovených v čl. 46 až 50 ústavy, ktorých ustálený výklad vyplýva zo stabilnej judikatúry ústavného súdu.

Ústavný súd nie je taktiež zásadne oprávnený ani povinný opätovne sa venovať námietkam, ktoré sťažovateľ uplatnil v konaní pred všeobecnými súdmi, ak boli prejednané a tieto súdy o nich rozhodli.

Ústavný súd nezistil medzi dôvodmi a skutočnosťami, ktoré sťažovateľ uvádzal v sťažnosti, taký dôvod alebo skutočnosť, ktoré by mohli spochybniť právne závery krajského súdu o existencii a relevantnosti dôvodov, na základe ktorých potvrdil rozsudok okresného súdu, alebo ktoré by sa inak javili ako zjavne neodôvodnené či svojvoľné. Skutočnosť, že sťažovateľ sa s právnym názorom krajského súdu nestotožňuje, napáda v okolnostiach prípadu vecnú nesprávnosť, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti tohto názoru, ak navyše sťažovateľ ničím nepreukázal, že prípadná vecná nesprávnosť by bola i neústavnosťou. O svojvôli pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (I. ÚS 156/04). Podľa názoru ústavného súdu posúdenie nároku uplatneného sťažovateľom odvolacím súdom takéto nedostatky nevykazuje. Ústavný súd teda nezistil taký výklad ustanovení citovaných v napadnutom rozsudku a ich uplatnenie vo veci sťažovateľa, ktoré by mohli vyvolať účinky nezlučiteľné s označeným článkom ústavy, teda v sťažnosti uvedené skutočnosti neumožnili ústavnému súdu dospieť k záveru o porušení základného opráva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy. Vzhľadom na uvedené v tejto časti, je podľa názoru ústavného súdu sťažnosť zjavne neopodstatnená.

Ústavný súd vychádzajúc zo skutkových okolností, ktoré vyplynuli z predloženého rozhodnutia krajského súdu, z jeho právnych východísk a záverov, a konštatujúc, že účinky výkonu právomoci krajského súdu v danom prípade sú zlučiteľné so sťažovateľom označeným základným právom, odmietol sťažnosť sťažovateľa v časti smerujúcej proti krajskému súdu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Pre odmietnutie sťažnosti ako celku bolo už rozhodovanie o ďalších nárokoch uplatnených sťažovateľom bezpredmetné.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 7. júla 2006